

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Kosztarab Mihály

(Bukarest, 1927. július 7.)

*a Magyar Tudományos
Akadémia külső tagja*

Michael Kosztarab was born as Kosztarab Mihály in Bucharest on 7 July 1927. His father was Csango-Hungarian from Moldava, and his mother a Szekler from Csehétfalva (Cehetel in Romanian). He has never forgotten his roots, his autobiographical novel *Transylvanian Roots: The True Life Adventures of a Hungarian American* was published in English in 1997 and in Hungarian (*Erdélyi gyökerek – egy amerikai magyar emigráns tanulságos élettörténete*, Püski Kiadó) in 1999. In 1941 his family left Romania for Budapest. At the age of 17, he was arrested for helping 36 Jews escape the Nazis. The arrival of the Red Army saved him from the Nazis, but plunged him into life under the Communists.

Michael Kosztarab Kosztarab Mihályként született Bukarestben, 1927. július 7-én. Édesapja moldvai csángó volt, édesanyja pedig csehétfalvi székely. Gyökereit sohasem feledte, önéletrajzi regénye, a *Transylvanian Roots; The True Life Adventures of a Hungarian American* 1997-ben jelent meg angolul, a magyar változatot – *Erdélyi gyökerek – egy amerikai magyar emigráns tanulságos élettörténete* címmel – 1999-ben adta ki a Püski Kiadó. A család 1941-ben Budapestre költözött. 17 éves korában letartóztatták, mert segített 36 zsidónak, hogy elmeneküljenek a nácik elől. A Vörös Hadsereg érkezése megmentette a náciktól, de a továbbiakban a kommunista hatalom alatt kellett élnie.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

He received his diploma from the College of Horticulture and Viticulture of the University of Agricultural Sciences in Budapest in 1951. He worked as an entomologist for the Hungarian State Bureau of Plant Protection, and later as an assistant professor at the University of Agricultural Sciences in Budapest. He and his wife, Matilda escaped to Austria after the Soviets crushed the 1956 Hungarian Uprising, their seven-month old daughter, Éva was smuggled out of Hungary later. They arrived in the US in 1957. He began to work as an entomologist in Baltimore. He earned a PhD in entomology from Ohio State University in 1962, and he joined the faculty of Virginia Tech the same year, in 1967 he became professor and since his retirement in 1992 he has been professor emeritus. He continues to work after retirement because insects are his hobby. He enjoys guest lecturing, consulting on insect biodiversity issues, and identifying scale insects or mealybugs sent by Virginians to the Insect Identification Lab. His main field of interest is entomology – focusing on scale insects. As a student he began collecting scale insect samples that soon resulted in the discovery of five new species to the Hungarian fauna in 1950. “This event inspired me to select scale insects for a lifetime study. By 1959 I had prepared more than 1000 microscope slides from the 800+ samples collected, and published six papers on the Hungarian scale fauna.” – he wrote in The

1951-ben kertészmérnöki diplomát kapott az Agrártudományi Egyetem Kertészeti és Élelmiszeripari Főiskoláján, Budapesten. 1947-50-ben a Földművelődési Minisztérium Növény-egészségügyi Szolgálatánál dolgozott rovarügyi tanácsadóként, 1951-ben tanársegéd lett az Agrártudományi Egyetemen. Miután a szovjetek leverték az 1956-os forradalmat, feleségével, Matildával Ausztriába szökött, héthónapos kislányukat, Évát, később csempészték ki Magyarországról. A család 1957-ben érkezett az USA-ba. Baltimore-ban kezdett dolgozni entomológusként, 1962-ben PhD fokozatot szerzett az Ohio Állami Egyetemen, és az egyetem Virginiai Műszaki Főiskolai Tagozatán kezdett dolgozni. 1967-ben lett professzor, 1992-ben vonult nyugdíjba, azóta professor emeritus. A munkát nyugdíjasként is folytatja, mivel a rovarok a hobbija. Élvezi, ha vendégprofesszorként előad, ha szaktanácsot ad biodiverzitási kérdésekben, ha pajzstetveket vagy más tetűféléket azonosít, amelyeket a virginiaiak küldenek a Rovarazonosító Laboratóriumba. Fő kutatási területe a rovarok – elsősorban a pajzstetvek. Még egyetemi hallgatóként kezdett pajzstetveket gyűjteni, és hamarosan – 1950-ben – öt új fajt fedezett fel a magyar faunában. „Ez ösztönzött arra, hogy a pajzstetveket válasszam egy életen át tartó kutatómunkához. 1959-re több mint 1.000 mikroszkópos metszetet készítettem a 800+ gyűjtött mintából, és

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

Scale VOL. XXIV March 2000. Since Michael Kosztarab joined the entomology department in 1962, Tech's 110-year-old insect collection has grown from 70,000 to over 1 million specimens. Kosztarab curated the insect collection during his entire career as a professor at Tech. He became founding director when the collection was finally opened as a branch of Virginia's Museum of Natural History in its downtown Blacksburg location in 1990. Since 1992, he's still serving as curator. He has authored or co-authored 165 publications, including a number of research bulletins and four books. The book, *Scale Insects of the Northeastern North America*, is the crowning achievement of his career, he said in 1996 (Spectrum Volume 18 Issue 36). In its scope and ambition, the book is similar to a book he completed with Ferenc Kozár in 1988 on the scale insects of Central Europe.

He is honorary member of the Virginia Academy of Sciences (1975), the Hungarian Entomological Society (1987), the Royal Entomological Society of London (1989) and the Entomological Society of America (1993). He is honorary doctor of the University of Horticulture and Food Industry (1993). In 1984-88 he directed the National Biological Survey of America. He lectured and collected insects all over the world. The holding of regular meetings of scale insect enthusiasts was first suggested by Prof. Michael Kosztarab

6 tanulmányom jelent meg a magyarországi pajzstetű faunáról." – írta a *The Scale* VOL. XXIV March 2000 számában. 1962-ben Kosztarab Mihály bekapcsolódott a rovar-tani tanszék munkájába, a főiskola 110 éves, akkor 70.000 fajból álló rovargyűjteménye 1 milliónál is több fajra bővült. Professzorként végig kurátora volt a rovargyűjteménynek, 1990-ben alapító igazgatója lett a végre a Virginiai Természettudományi Múzeum fiókjaként Blacksburg belvárosában elhelyezett gyűjteménynek. Nyugdíjasként továbbra is kurátor.

165 publikáció, közte számos kutatási jelentés és négy könyv szerzője vagy társszerzője. A *Scale Insects of the Northeastern North America* (Északkelet-, Észak-Amerika pajzstetűvei) című könyve kutatói életpályájának megkoronázása, mondta 1996-ban (Spectrum Volume 18 Issue 36). A könyv terjedelmében és tartalmában is méltó párja az 1988-ban a közép-európai pajzstetűvekről Kozár Ferencsel közösen írt könyvének. Tiszteletbeli tagja a Virginiai Tudományos Akadémiának (1975), a Magyar Rovartani Társaságnak (1987), a Londoni Királyi Rovartani Társaságnak (1989) és az Amerikai Rovartani Társaságnak (1993). Díszdoktora a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemnek (1993). 1984-88-ban irányítója volt az Amerikai Nemzeti Biológiai Felmérések Bizottságának. Világszerte tartott előadásokat és

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

and the first was held in conjunction with the 1972 International Congress of Entomology in Canberra, Australia. For his scientific work, he has received numerous awards and recognitions, among others the Thomas Jefferson Medal for Outstanding Contributions to Natural Science of the Virginia Museum of Natural History Foundation (1998) and L. O. Howard Distinguished Achievement Award, Entomological Society of America, Eastern Branch (2001). In 2014 he received the Zajzoni Rab István Award. He worked together with several Hungarian colleagues, many of them could visit to the US. He donated books and thousands of insect pins to Hungarian institutes and in 1962 his American insect collection was given to the Hungarian National Museum. He attended several conferences in Hungary. In 1983 he was one of the organizers of the Fourth International Symposium on Scale Insect Studies in Budapest. In 1995 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Agricultural Sciences.

Contact

Virginia Polytechnic Institute and State University
Department of Entomology
VA 24061-0319 Blacksburg, US
E-mail: mkoszt@vt.edu

gyűjtött rovarokat. Elsőként Kosztarab professzor javasolta, hogy a pajzstetvek szerelmesei tartsanak rendszeres találkozókat, az elsőre 1972-ben került sor Canberrában, a Nemzetközi Rovartani Kongresszus keretében. Tudományos munkásságát számos díjjal és kitüntetéssel ismerték el, többek között a Virginiai Természettudományi Múzeum kiváló természettudományos teljesítményért adományozott Thomas Jefferson Éremmel (1998) és az Amerikai Rovartani Társaság L. O. Howard Kiváló Teljesítményt előismerő életműdíjával. 2014-ben Zajzoni Rab István-díjat kapott. Számos magyar kutatóval dolgozott együtt, sokan látogathattak el hozzá az USA-ba. Szakkönyveket és rovartűk ezreit adományozta magyar intézményeknek, 1962-ben a Magyar Nemzeti Múzeumnak ajándékozta amerikai rovargyűjteményét. 1983-ban egyik szervezője volt a Budapesten rendezett 4. Nemzetközi pajzstetű szimpóziumnak. 1995-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották az Agrártudományok Osztályában.

Kapcsolat

Virginia Polytechnic Institute and State University
Department of Entomology
VA 24061-0319 Blacksburg, US
E-mail: mkoszt@vt.edu

